

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЯ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 103 Науки про Землю

галузі знань 10 Природничі науки

Кваліфікація: бакалавр з наук про Землю (Гідрометеорологія)

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова Вченої ради університету

_____ Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

(протокол № __ від «__» _____ 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.

Ректор _____ Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

(наказ № __ від «__» _____ 2025 р.)

Чернівці
2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

«РОЗРОБЛЕНО»

Робочою групою
кафедри географії України та регіоналістики
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
Керівник робочої групи
«__» _____ 2025 р.
_____ Микола ПАСТІЧНИК

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри географії України та
регіоналістики
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
Протокол № __ від «__» _____ 2025 р.
Завідувач кафедрою
_____ Іван КОСТАЩУК

«СХВАЛЕНО»

Вченою радою географічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
Протокол № __ від «__» _____ 2025 р.
Голова Вченої ради географічного
факультету
_____ Мирослав ЗАЯЧУК

«ПОГОДЖЕНО»

Начальник навчального відділу
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
_____ Ярослав ГАРАБАЖІВ
«__» _____ 2025 р.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Комісією з питань освітньої діяльності
Вченої ради Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
Протокол № __ від «__» _____ 2025 р.
Голова комісії університету
_____ Ольга МАРТИНЮК

.ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я та по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи: Пасічник Микола Дмитрович	доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 010475 від 30.11.2012 р.; Доцент кафедри гідрометеорології та водних ресурсів, АД № 011038 від 01.02.2022 р.
Члени робочої групи:		
Ющенко Юрій Сергійович	професор кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Доктор географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДД № 004903 від 09.03.2006 р.; Професор кафедри гідроекології, 12ПР № 004823 від 19.04.2007 р.
Николаєв Андрій Миколайович	доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, ДК № 068024 від 31.05.2011 р.; Доцент кафедри гідроекології, водопостачання та водовідведення, 12ДЦ № 039689 від 12.06.2014 р.
Паланичко Ольга Вікторівна	доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 060202 від 26.05.2010 р.; Доцент кафедри гідроекології, водопостачання і водовідведення, 12ДЦ № 034199 від 25.01.2013 р.
Костенюк Людмила Володимирівна	асистент кафедри географії України та регіоналістики	Кандидат географічних наук за спеціальністю

	Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 010474 від 30.11.2012 р., Доцент кафедри географії України та регіоналістики АД № 017058 від 18.02.2025 р.
Настюк Микола Григорович	завідувач сектору гідрологічних спостережень відділу гідрології Чернівецького обласного центру з гідрометеорології	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 029159 від 30.06.2015 р.
Николаєв Андрій Миколайович	провідний фахівець навчально-наукової геофізичної обсерваторії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, ДК № 068024 від 31.05.2011 р., Доцент кафедри гідроекології, водопостачання та водовідведення, ІДЦ № 039689 від 12.06.2014 р.
Гкачук Юлія Петрівна	здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за галуззю знань 10 – Природничі науки, спеціальністю 103 – Науки про Землю, ОПП «Гідрометеорологія»	

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту*	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи						
Пасічник Микола Дмитрович	Доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2006 р., «Екологія та охорона навколишнього середовища», магістр з екології, РН № 29724848 від 20.06.2006 р.	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 010475 від 30.11.2012 р., тема кандидатської дисертації: «Геогідроморфологічний аналіз територіальної структури дніщ долин основних річок Чернівецької області». Доцент кафедри гідрометеорології та водних ресурсів, АД № 011038 від 01.02.2022 р.	18	п. 1, 3, 4, 8, 11, 14, 15, 19. 1. Молодий ландшафт річки Прут: минуле і сучасність (на теренах Чернівецької області) : монографія / Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д., Білоконь М.В., Григорійчук В.В., Николаєв А.М., Сівак В.К., Шевчук Ю.Ф.; за ред. Ю.С. Ющенка. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2019. 115 с. 2. Фізична океанологія: навч. посібник / уклад. : М.Д. Пасічник, О.В. Паланичко. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 124 с. 3. Ющенко Ю., Пасічник М., Білоконь М., Николаєв А., Микитчин О. Дослідження сучасного стану антропогенної трансформації молодого річкового ландшафту Пруту (в межах Чернівецької області). <i>Науковий вісник Чернівецького університету</i> . Географія. Чернівці, 2020. Вип. 824. С. 55–63. 4. Николаєв А., Ющенко Ю., Пасічник М. Місцеві землетруси як складова сейсмічної небезпеки Чернівецької області. <i>Науковий вісник Чернівецького університету</i> . Серія: Географія. 2020. Вип. 826. С. 4–9. 5. Гідрологія: збірник навчальних програм освітніх компонентів освітньо-професійної програми / уклад. : Ющенко Ю.С., Паланичко О.В., Пасічник М.Д., Николаєв А.М., Настюк М.Г. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2021. 96 с. 6. Курсова, бакалаврська та магістерська роботи: метод. рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 103 «Науки про Землю» / уклад. : Паланичко О.В., Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д. та ін. Чернівці : ФОП	1. Collegium Civitas (м. Варшава, Польща), тема, «Інтернаціоналізація вищої освіти, Організація навчального процесу та інноваційні методи навчання у вищих навчальних закладах Польщі», certificate № 112/2020 від 18.12.2020 р. 2. ДСНС України Чернівецький обласний центр з гідрометеорології, тема стажування: Сучасні методи проведення агрометеорологічних спостережень та аналіз агрометеорологічної інформації. Довідка № 15 від 27.07.2024 р.

					Садовський С.С. 2021. 69 с. 7. Методика викладання географічних та гідрологічних дисциплін у вищій школі : методичні рекомендації / уклад. : Паланичко О.В., Кирилюк А.О., Ющенко Ю.С. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 51 с. 8. Demchuk K., Pasichnyk M., Pozharytska O., Parfeniuk I., Tonkykh O. Pedagogical aspects of students' digital competence development. <i>Laplage em Revista</i>. Vol. 7 No. Extra-A (2021): Jan./Apr. p. 471–480. 9. Zyhar A., Savchyn I., Yushchenko Y., Pasichnyk M. Analysis of inclinometric observations and prediction of soils deformations in the area of the Dnister PSPP. <i>JGD</i>. 2021; Vol. 1(30)2021, No 1(30) : 17–24. 10. Ющенко Ю., Паланичко О., Пасічник М., Закревський О. Вплив атмосферних опадів на стік річки Путила. <i>Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка</i>. Серія: географія. Тернопіль, 2021. № 2 (вип. 51). С. 24–29. 11. Yushchenko Y., Pasichnyk M., Darchuk K., Kostashchuk I., Zakrevskiy O. Contemporary Geoinformation Technologies in Postmodern Education of Geographers, Hydrometeorologists, Land Surveyors. <i>Postmodern Openings</i>. 2022. 13(2). pp. 409–429. (Web of Science) DOI: https://doi.org/10.18662/po/13.2/462 12. Ющенко Ю., Пасічник М., Бурбак О., Вудвуд М., Закревський О. Природний і антропогенно змінений стан ландшафту річки Прут в межах урбоєкосистеми Чернівців та проблеми оптимізації управління ним. <i>Věda a perspektivy. SÉRIE "Ekologie"</i>. 2023. № 8(27). С. 295–307. DOI: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8(27)-295-307 13. Ющенко Ю.С., Николаєв А.М., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Бузей О.В. Зміни режиму водного стоку річки Сірет у період глобального потепління. <i>Наукові перспективи : журнал</i>. 2023. № 11(41). С. 419–434. http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/7674 https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-419-434 14. Ющенко Ю., Пасічник М., Паланичко О., Вудвуд М., Закревський О. Природний територіальний устрій ландшафту р. Прут в межах Чернівецької області, його антропогенні трансформації та особливості функціонування системи потік-русло-заплава. <i>Науковий</i>	
--	--	--	--	--	---	--

					вісник Чернівецького університету. Серія: Географія. 2023. Вип. 845. С. 41–51. https://doi.org/10.31861/geo.2023.845.41-51 15. Вудвуд М., Пасічник М., Ющенко Ю., Аналіз стану прибережних смуг вздовж річок Сивиця Ставчанська і Сивиця Кіцманська та їх ролі у збереженні якості водних об'єктів Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія. 2024. Вип. 847. https://geochnu.top/index.php/journal/issue/view/11 16. Заячук М. Д., Пасічник М. Д., Заячук О. В. До питання реалізації заходів плану управління річковими суббасейнами Пруту і Сірету та спроможності територіальних громад (на прикладі української частини суббасейну Сірету). Науковий вісник Чернівецького університету : Географія. 2024. (849), С. 96-105. https://doi.org/10.31861/geo.2024.849.96-105 17. Пасічник М. Д. (2024). ГІС-моделювання водозбірного басейну та річкової мережі: аналіз гідрологічних процесів на прикладі басейну річки Брусниця. <i>Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія</i>, 4(74), 30–43. https://doi.org/10.17721/2306-5680.2024.4.3 18. Заячук М.Д., Костащук І.І., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Мельник А.А. Гідроекологічна оцінка стану молодого ландшафту річки Сірет в межах України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки» Вип. 20. Херсон 2024. С.46-55 https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2024-20-6 19. Заячук М. Д., Ющенко Ю. С., Пасічник М. Д., Паланичко О. В., Настюк М. Г. Методичні підходи до оцінювання стану та управління молодими річковими ландшафтами в умовах антропогенної інцизії русла (Українські Карпати). Український географічний журнал. 2025. № 1. С. 27–38. https://doi.org/10.15407/ngz2025.01.027 20. Pasichnyk M., Yushchenko Y., Palanychko O., Melnyk A., Darchuk K. Remote sensing and GIS in the research of young river landscape. Grassroots Journal of Natural Resources. 2025. Vol. 8, No. 1. P. 163–189. https://doi.org/10.33002/gr2581.6853.080106 21. Ющенко, Ю.С., Заячук М.Д., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Мельник А.А. Методичні аспекти гідроморфологічного аналізу антропогенної трансформації річкового ландшафту (на прикладах р.
--	--	--	--	--	--

					Черемош). <i>Український журнал природничих наук</i>. № 11. 2025. С. 325-344 https://doi.org/10.32782/naturaljournal.11.2025.34 Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує науковою роботою студентів і магістрів. Координатор проектів міжнародної технічної допомоги ЄС Україні. Голова Басейнової ради Пруту та Сірету Член Регіональної комісії з оцінки та забезпечення конкурсного відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку. Керує роботами аспірантів.	
Члени проектної групи						
Ющенко Юрій Сергійович	Професор кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький державний університет, 1979 р., «Географія», географ, викладач географії, В-1 № 535890 від 20.06.1979 р.	Доктор географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДД № 004903 від 09.03.2006 р., тема докторської дисертації: «Геогідроморфоло гічні закономірності самоформування русел у різних природних умовах». Професор кафедри гідроекології, 12ПР № 004823 від 19.04.2007 р.	41	п. 1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 19. 1. Snizhko S. Technical needs assessment of the water sector to the adaptation to the climate change in Ukraine / Snizhko S., Tripolska G., Yushchenko Yu. and other. <i>Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія</i>. 2019. № 3 (54). С. 98–99. 2. Ющенко Ю.С. Водоохоронні землі. Проблеми гідрології, гідрохімії, гідроекології : монографія. Київ : Ніка-Центр, 2019. С. 32–39. 3. Молодий ландшафт річки Прут: минуле і сучасність (на теренах Чернівецької області) : монографія / Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д., Білоконь М.В., Григорійчук В.В., Николаєв А.М., Сівак В.К., Шевчук Ю.Ф.; за ред. Ю.С. Ющенка. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2019. 115 с. 4. Zyhar A., Savchyn I., Yushchenko Y., Pasichnyk M. Analysis of inclinometric observations and prediction of soils deformations in the area of the Dnister PSPP. <i>JGD</i>. 2021; Vol. 1(30)2021, No 1(30) : 17–24. 5. Ющенко Ю., Пасічник М., Білоконь М., Николаєв А., Микитчин О. Дослідження сучасного стану антропогенної трансформації молодого річкового ландшафту Пруту (в межах Чернівецької області). <i>Науковий вісник Чернівецького університету</i>. Географія. Чернівці, 2020. Вип. 824. С. 55–63. 6. Николаєв А., Ющенко Ю., Пасічник М. Місцеві землетруси як складова сейсмічної небезпеки Чернівецької області. <i>Науковий вісник Чернівецького університету</i>. Серія: Географія. 2020. Вип. 826. С. 4–9.	1. Український гідрометеорологічний інститут, відділ системних гідрометеорологічних досліджень, тема: «Обмін досвідом у плануванні управління річковими басейнами та його гідроекологічному обґрунтуванні», довідка № 65 від 13.12.2019 р. 2. Державне агентство водних ресурсів України Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет, тема стажування: Сучасний стан і перспективи управління річковими басейновими системами Пруту та

					7. Гідрологія: збірник навчальних програм освітніх компонентів освітньо-професійної програми / уклад. : Ющенко Ю.С., Паланичко О.В., Пасічник М.Д., Николаєв А.М., Настюк М.Г. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2021. 96 с. 8. Курсова, бакалаврська та магістерська роботи: метод. рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 103 «Науки про Землю» / уклад. : Паланичко О.В., Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 69 с. 9. Методика викладання географічних та гідрологічних дисциплін у вищій школі : методичні рекомендації / уклад. : Паланичко О.В., Кирилюк А.О., Ющенко Ю.С. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 51 с. 10. Ющенко Ю., Паланичко О., Пасічник М., Закревський О. Вплив атмосферних опадів на стік річки Путила. <i>Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: географія</i>. Тернопіль, 2021. № 2 (вип. 51). С. 24–29. 11. Ющенко Ю., Пасічник М., Бурбак О., Вудвуд М., Закревський О. Природний і антропогенно змінений стан ландшафту річки Прут в межах урбоєкосистеми Чернівців та проблеми оптимізації управління ним. <i>Věda a perspektivy. SÉRIE "Ekologie"</i>. 2023. № 8(27). С. 295–307. DOI: https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8(27)-295-307 12. Ющенко Ю.С., Николаєв А.М., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Бузей О.В. Зміни режиму водного стоку річки Сірет у період глобального потепління. <i>Наукові перспективи : журнал</i>. 2023. № 11(41). С. 419–434. https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-419-434 13. Ющенко Ю., Пасічник М., Паланичко О., Вудвуд М., Закревський О. Природний територіальний устрій ландшафту р. Прут в межах Чернівецької області, його антропогенні трансформації та особливості функціонування системи потік-русло-заплава. <i>Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія</i>. 2023. Вип. 845. С. 41–51. https://doi.org/10.31861/geo.2023.845.41-51 14. Вудвуд М., Пасічник М., Ющенко Ю. Аналіз стану прибережних смуг вздовж річок Сивиця Ставчанська і Сивиця Кіцманська та їх ролі у збереженні якості водних	Сірету. Довідка Вихідний № 553/08/2024 від 03.05.2024р
--	--	--	--	--	--	---

					об'єктів <i>Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія.</i> 2024. Вип. 847. https://geochnu.top/index.php/journal/issue/view/11 15. Заячук М.Д., Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Настюк М.Г. Методичні підходи до оцінювання стану та управління молодими річковими ландшафтами в умовах антропогенної інцизії русла (Українські Карпати). <i>Український географічний журнал.</i> 2025. № 1. С. 27–38. https://doi.org/10.15407/ugz2025.01.027 16. Pasichnyk M., Yushchenko Y., Palanychko O., Melnyk A., Darchuk K. Remote sensing and GIS in the research of young river landscape. <i>Grassroots Journal of Natural Resources.</i> 2025. Vol. 8, No. 1. P. 163–189. https://doi.org/10.33002/nr2581.6853.080106 17. Ющенко Ю.С., Заячук М.Д., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Мельник А.А. Методичні аспекти гідроморфологічного аналізу антропогенної трансформації річкового ландшафту (на прикладах р. Черемош). <i>Український журнал природничих наук.</i> № 11. 2025. С. 325–344. https://doi.org/10.32782/naturaljournal.11.2025.34 Член спеціалізованої вченої ради (К 76.051.04) географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Член спеціалізованої вченої ради (Д 41.090.01) в Одеському державному екологічному університеті. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» неодноразово призначався членом експертної комісії по ліцензуванню та акредитації. Є членом редколегії Наукового вісника Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія «Географія». Виконував обов'язки голови науково-технічної ради, член Басейнової Ради Дністра. Член Басейнової Ради Пруту та Сірету. Член науково-технічної ради НПП «Вижницький», науково-технічної ради при Управлінні екології та природних ресурсів Чернівецької ОДА. Почесний працівник Гідрометслужби України. Експерт Національного екоцентру України.	
--	--	--	--	--	---	--

					Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує роботами магістрантів, аспірантів (захищено 8 кандидатських дисертацій)	
Паланичко Ольга Вікторівна	Доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2006 р., «Екологія та охорона навколишнього середовища», магістр з екології, РН № 30288881 від 20.06.2006 р.	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 060202 від 26.05.2010 р., тема кандидатської дисертації: «Закономірності руслоформування річок Передкарпаття». Доцент кафедри гідроекології, водопостачання і водовідведення, 12ДЦ № 034199 від 25.01.2013 р.	18	п. 1, 3, 4, 10, 11, 12, 14, 15, 19 1. Фізична океанологія : навч. посібник / уклад. : М.Д. Пасічник, О.В. Паланичко . Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 124 с. 2. Гідрологія: збірник навчальних програм освітніх компонентів освітньо-професійної програми / уклад. : Ющенко Ю.С., Паланичко О.В. , Пасічник М.Д., Николаєв А.М., Настюк М.Г. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2021. 96 с. 3. Курсова, бакалаврська та магістерська роботи: метод. рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 103 «Науки про Землю» / уклад. : Паланичко О.В. , Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 69 с. 4. Методика викладання географічних та гідрологічних дисциплін у вищій школі : методичні рекомендації / уклад. : Паланичко О.В. , Кирилюк А.О., Ющенко Ю.С. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 51 с. 5. Ющенко Ю., Паланичко О. , Пасічник М., Закревський О. Вплив атмосферних опадів на стік річки Путила. <i>Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка</i> . Серія: географія. Тернопіль, 2021. № 2 (вип. 51). С. 24–29. 6. Ющенко, Ю.С. Паланичко О. , Пригода Н. Вплив атмосферних опадів на формування стоку річки Золота Липа протягом 1945-2015 років. <i>Науковий вісник Чернівецького університету : Географія</i> № 842. Чернівці. 2023. С 43-50. https://doi.org/10.31861/geo.2023.842.43-50 7. Тройніна С.О., Паланичко О.В. , Київська К.І. Освіта в цифровому віці: як готувати фахівців до використання нових технологій та інструментів. <i>Вісник науки та освіти</i> . № 6(12). Київ. 2023. С 610-622. https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-6(12)-610-622 8. Паланичко О. Вивчення умов руслоформування річок Передкарпаття в межах алювіальних рівнин. <i>Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій</i> . Вип. 1 (15). Львів. 2023. С. 48–65. ISSN 2519–2620. http://dx.doi.org/10.30970/gpc.2023.1.3947	1. Національний університет водного господарства та природокористування, інститут післядипломної освіти, тема: «Сучасні методи викладання дисципліни “Основи гідротехніки та гідромеліорації” у ЗВО. Застосування новітніх методик викладання дисципліни “Небезпечні гідрологічні явища” у ЗВО», м. Рівне свідоцтво № 018-3000/21 від 15.12.2021 р. 2. Економічний університет у Кракові (Польща). «Нові та інноваційні методи навчання» Сертифікат NR3444/MSAP/2023 від 17.03.2023 р. (180 год/6 кредитів) 3. ДСНС України Чернівецький обласний центр з гідрометеорології, (від діл гідрології). тема стажування: «Спостереження та

					9. Ющенко Ю., Пасічник М., Николаєв А., Паланичко О., Бузей О.В. Зміни режиму водного стоку річки Сірет у період глобального потепління. <i>Наукові перспективи</i> № 11(41) 2023. С.410-434. ISSN (print) 2708-7530 https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-419-434 10. Ющенко, Ю., Пасічник, М., Паланичко, О., Вудвуд, М., & Закревський, О. (2023). Природний територіальний устрій ландшафту р. Прут в межах Чернівецької області, його антропогенні трансформації та особливості функціонування системи потік-русло-заплава. <i>Науковий вісник Чернівецького університету : Географія</i>, (845), 41-51. https://doi.org/10.31861/geo.2023.845.41-51 11. Заячук М.Д., Косташук І.І., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Мельник А.А. Гідроекологічна оцінка стану молодого ландшафту річки Сірет в межах України. <i>Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки»</i> Вип. 20. Херсон 2024. С.46-55 https://doi.org/10.32999/ksu2413-7391/2024-20-6 12. Паланичко О.В., Воляннюк К.М. Застосування сучасних технологій для аналізу антропогенних змін в басейні річки Серет. <i>Екологічні науки: науково-практичний журнал</i> / Головний редактор Бондар О.І. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2024. № 6(57). С.185-191 https://doi.org/10.32846/2306-9716/2024.eco.6-57.27 13. Заячук М.Д., Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Настюк М.Г. Методичні підходи оцінювання стану й управління молодими річковими ландшафтами в умовах антропогенного врізання річок (на прикладі Гірського краю Українських Карпат). <i>Український географічний журнал</i> № 1 (129). 2025. С. 27-38 https://doi.org/10.15407/ugz2025.01.027 14. Ющенко, Ю.С., Заячук М.Д., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Мельник А.А. Методичні аспекти гідроморфологічного аналізу антропогенної трансформації річкового ландшафту (на прикладах р. Черемош). <i>Український журнал природничих наук</i>. № 11. 2025. С. 325-344 https://doi.org/10.32782/naturaljournal.11.2025.34 15. Pasichnyk, M., Yushchenko, Y., Palanychko, O., Melnyk, A. and Darchuk, K. (2025). Remote Sensing and GIS in the Research of Young River Landscape. <i>Grassroots Journal of Natural Resources</i>, 8(1): 163-189.	прогнозування гідрологічних небезпек у басейнах річок Прут та Сірет». м. Чернівці. Довідка № 16 від 25.07.2024 р. (180 год / 6 кредитів) 4. Участь у міждисциплінарних студіях «Європейські зелені виміри», що проводився за підтримки Програми ЄС Еразмус+ Жан Моне Кафедра. Сертифікат № 035_26042023 від 3 травня 2023 року (90 год/3 кредити), Сертифікат № 020_01052024 від 1 травня 2024 року (90 год/3 кредити), Сертифікат № 049_07052025 від 7 травня 2025 року (90 год/3 кредити) 5. Курс вебінарів «Основи ГІС з ArcGIS Online». Сертифікат від 1.07.2023 р. 6. Спецкурс «Основи дистанційного зондування Землі: аналіз космічних знімків у геоінформаційних системах». Сертифікат № 009019 від 13.11.2023 р. (45 годин) 7. Спецкурс «Основи
--	--	--	--	--	--	--

					https://doi.org/10.33002/nr2581.6853.080106 Бере участь у міжнародних, всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує студентським науковим гідрологічним гуртком «Гідросфера» Керує науковою роботою студентів, магістрів та аспіранта.	дистанційного зондування Землі: обробка та аналіз супутникових знімків на платформі Google Earth Engine». Сертифікат № 009876 від 15.02.2024 р. (30 годин) 8. Спецкурс «Основи дистанційного зондування Землі: історія та практичне застосування». Сертифікат № 010210 від 10.04.2024 р. (45 годин)
Костенюк Людмила Володимирівна	Асистент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2004 р., «Екологія та охорона навколишнього середовища», магістр з екології, РН № 25467953 від 30.06.2004 р.	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 010474 від 30.11.2012 р., тема кандидатської дисертації: «Закономірності руслоформування у річковій системі Верхнього Пруту». Доцент кафедри географії України та регіоналістики, АД № 017058 від 18.02.2025 р.	19	п. 1, 3, 4, 12, 14, 15, 19. 1. Костенюк Л.В. Гідрологія гірських областей : навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 144 с. ISBN 978-966-423-881-3 2. Костенюк Л.В. Особливості гідрологічного режиму та руслові процеси на річці Ільця (басейн Чорного Черемошу). <i>Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць</i> . Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2020. Вип. 824 : Географія. С. 37-47. https://geochnu.top/index.php/journal/article/view/80 3. Костенюк Л. Дослідження руслових процесів на річці Річці (басейн Чорного Черемошу). <i>Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій</i> . 2021. Вип. 2 (13), С. 78–94. DOI 10.30970/gpc.2021.2.3550 4. Костенюк Л. В., Заблотовська Н. В. Особливості руслових процесів на гірських річках в межах Ворохто-Путильського низькогір'я (басейн Черемошу). <i>Наукові записки Тернопільського педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Географія</i> . 2022. №1, вип. 52. С. 51–59. https://doi.org/10.25128/2519-4577.22.1.7 5. Костенюк Л. Застосування програмного забезпечення ГІС	Економічний університет м.Краків (Польща), тема «New and innovative teaching methods» в обсязі 180 годин (6 кредитів ECTS), наказ від 11.05.2023 року №220-від. сертифікат NP 3535/MSAP/2023 від 30. 06. 2023.

					для досліджень руслових процесів (на прикладі басейну р. Річка). <i>Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія</i>. 2022. Вип. 839. С. 91–99. https://doi.org/10.31861/geo.2022.839.91-99 6. Костенюк Л.В. До питання використання засобів ГІС у вивченні палеодолин в басейні Верхнього Пруту. <i>Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій</i>. Львів, 2023. Вип. 01 (15). С. 66–78. DOI 10.30970/gpc.2023.1.3948 7. Костенюк Л.В., Заблотовська Н.В. Гідрологічний режим ріки Ікви (басейн Південного Бугу). <i>Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій</i>. 2024. Вип. 1 (16). С. 43–64. DOI 10.30970/gpc.2024.1.4428 8. Boyko A., Nahliukov I., Balukh M., Zinchenko H., Kosteniuk L. The impact of educational programmes on building safety culture in modern society. <i>Revista Eduweb</i>, 2024. 18(3). P. 178–192. ISSN: 1856-7576 https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2024.18.03.14. Бере участь у міжнародних, всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує науковою роботою студентів і магістрів.	
--	--	--	--	--	--	--

Члени проєктної групи від стейкхолдерів

Настюк Микола Григорович	Завідувач сектору гідрологічних спостережень відділу гідрології Чернівецького обласного центру з гідрометеорології	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2008 р., «Екологія та охорона навколишнього середовища», магістр з екології, РН № 34433673 від 30.06.2008 р.	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, ДК № 029159 від 30.06.2015 р., тема кандидатської дисертації: «Гідролого-руслознавчий аналіз даних	9	- Гідрологія: збірник навчальних програм освітніх компонентів освітньо-професійної програми / уклад. : Ющенко Ю.С., Паланичко О.В., Пасічник М.Д., Николаєв А.М., Настюк М.Г. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2021. 96 с. - Курсова, бакалаврська та магістерська роботи: метод. рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 103 «Науки про Землю» / уклад. : Паланичко О.В., Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 69 с. - Методика викладання географічних та гідрологічних дисциплін у вищій школі : методичні рекомендації / уклад. : Паланичко О. В., Кирилюк А. О., Ющенко Ю.С. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 51 с. Настюк М., Косован В., Катринін О. Побудова карт	Міністерство екології та природних ресурсів України, Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління, тема: «Екологічні компенсаторні заходи з експлуатації водних ресурсів річок Карпатського регіону», свідоцтво № 20-19 від 22.02.2019 р.
--------------------------	--	---	---	---	---	---

			гідрометричних спостережень у басейнах Верхнього Пруту та Сірету»		ризиків лавинної небезпеки за допомогою ArcGIS на основі геоморфологічного аналізу для гірських районів Чернівецької області. <i>Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія</i>. 2023. Вип. 845. С. 101–109. 5. Заячук М.Д., Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Настюк М.Г. Методичні підходи оцінювання стану й управління молодими річковими ландшафтами в умовах антропогенного врізання річок (на прикладі Гірського краю Українських Карпат). <i>Український географічний журнал</i>. № 1 (129). 2025. С. 18–29. https://doi.org/10.15407/ugz.2025.01.027 Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує науковою роботою здобувачів вищої освіти. Інженер-гідролог, завідувач сектору спостережень відділу гідрології Чернівецького обласного центру з гідрометеорології. Бере участь у виконанні міжнародного проекту EAST AVERT.	Комунальний заклад «Чернівецький обласний навчально-курсний комбінат ЖКГ» Посвідчення №2500080 про перевірку знань з питань охорони праці від 15 квітня 2025 року
Николаєв Андрій Миколайович	Провідний фахівець навчально-наукової геофізичної обсерваторії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький державний університет, 1977 р., «Географія», географ – викладач географії, В-1 № 535834 від 22.06.1977 р.	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – «конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів», ДК № 068024 від 31.05.2011 р., тема кандидатської дисертації: «Гідролого-геохімічна оцінка стану річок урбанізованої території (на прикладі м. Чернівці)».	35	1. Молодий ландшафт річки Прут: минуле і сучасність (на теренах Чернівецької області) : монографія / Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д., Білоконь М.В., Григорійчук В.В., Николаєв А.М., Сівак В.К., Шевчук Ю.Ф.; за ред. Ю.С. Ющенка. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2019. 115 с. 2. Ющенко Ю., Пасічник М., Білоконь М., Николаєв А., Микитчин О. Дослідження сучасного стану антропогенної трансформації молодого річкового ландшафту Пруту (в межах Чернівецької області). <i>Науковий вісник Чернівецького університету</i>. Географія. Чернівці, 2020. Вип. 824. С. 55–63. 3. Николаєв А., Ющенко Ю., Пасічник М. Місцеві землетруси як складова сейсмічної небезпеки Чернівецької області. <i>Науковий вісник Чернівецького університету</i>. Серія: Географія. 2020. Вип. 826. С. 4–9. 4. Гідрологія: збірник навчальних програм освітніх компонентів освітньо-професійної програми / уклад. : Ющенко Ю.С., Паланичко О.В., Пасічник М.Д., Николаєв А.М., Настюк М.Г. Чернівці : ФОП Садовський С.С., 2021. 96 с. 5. Курсова, бакалаврська та магістерська роботи: метод. рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності	Національний університет водного господарства та природокористування, інститут післядипломної освіти, тема: «Метеорологія. Загальна гідрологія. Кліматологія. Гідрологія міста», свідоцтво № 018-2866/2020 від 15.04.2020 р.

			Доцент кафедри гідроекології, водопостачання та водовідведення, 12ДЦ № 039689 від 12.06.2014 р.		103 «Науки про Землю» / уклад. : Паланичко О.В., Ющенко Ю.С., Пасічник М.Д. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 69 с. 6. Методика викладання географічних та гідрологічних дисциплін у вищій школі : методичні рекомендації / уклад. : Паланичко О.В., Кирилюк А.О., Ющенко Ю.С. та ін. Чернівці : ФОП Садовський С.С. 2021. 51 с. 7. Ющенко Ю.С., Николаєв А.М., Пасічник М.Д., Паланичко О.В., Бузей О.В. Зміни режиму водного стоку річки Сірет у період глобального потепління. <i>Наукові перспективи</i> : журнал. 2023. № 11(41). С. 419–434. 8. Николаєв А., Гуцул С., Тимофєєва Ю. Зміни клімату міста Чернівці у період глобального потепління. <i>Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Географія.</i> 2024. Вип. 847. С. 109–124 Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Інженер-гідролог.	
Здобувач вищої освіти						
Ткачук Юлія Петрівна	Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за галуззю знань 10 – Природничі науки, спеціальністю 103 – Науки про Землю, ОПП «Гідрометеорологія»	немає	немає	немає	Тези конференцій: 1. Ткачук Ю. Значення боліт як унікальної природної екосистеми. Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (12-15 травня 2025 року). Географічний факультет. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2025. С. 77–78	немає

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності): (<https://geoukr.chnu.edu.ua/osvitni-prohramy/opp-hidrometeorologhiia-bakalavr/>):

1. Тетяна НЕГАДАЙЛОВА, начальник Чернівецького обласного центру з гідрометеорології
2. Андрій КАВУЛЯ, начальник Басейнового управління водних ресурсів річок Прут та Сірет
3. Микола БЛОКОНЬ, начальник Управління екології та природних ресурсів Чернівецької ОДА

Профіль освітньої програми
«Гідрометеорологія»
зі спеціальності 103 Науки про Землю

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича Географічний факультет Кафедра географії України та регіоналістики
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 103 Науки про Землю Освітня програма – Гідрометеорологія Кваліфікація: бакалавр з наук про Землю (Гідрометеорологія)
Офіційна назва освітньої програми	Гідрометеорологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Освітня програма впроваджена у 2020 році; Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Україна; чергова акредитація у 2027 році.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2027 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://geo.chnu.edu.ua/diialnist/spetsialnosti/103-nauky-pro-zemlju/bakalavr-op-hidrometeorologhii/ https://geoukr.chnu.edu.ua/osvitni-prohramy/opp-hidrometeorologhii-bakalavr/
2 – Мета освітньої програми	
Сформувати у майбутніх фахівців здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні та практичні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань в галузі наук про Землю, гідрометеорології, бути підготовленими до успішного освоєння складніших програм у гідрології, гідроекології, раціональному використанні водних ресурсів з широким доступом до працевлаштування.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	10 Природничі науки 103 Науки про Землю ОП Гідрометеорологія Обов'язкові навчальні модулі – 71,3%, з них: практичної підготовки – 7,5%. Блок вибіркових дисциплін – 28,7%.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Відповідно до МСКО має прикладну орієнтацію. Програмою передбачено оволодіння теоретичними та практичними знаннями, які сформують основні компетентності, необхідні для виконання різних обов'язків у закладах, пов'язаних з

	гідрометеорологічною діяльністю, раціональним використанням водних ресурсів, охороною довкілля.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта за спеціальністю «Науки про Землю» з особливим фокусом на гідрометеорології та гідроекології. <i>Ключові слова:</i> гідрометеорологія, водні ресурси, гідроекологія.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно-орієнтованих дисциплін та практик передбачається на базі організацій, установ, що займаються питаннями гідрометеорології та водних ресурсів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна діяльність в галузі гідрометеорології та водних ресурсів, закладах освіти, науково-дослідних, природоохоронних установах, органах державного та регіонального управління (асистент, технік, стажист-дослідник).
Подальше навчання	Можливість навчання за освітньо-науковими та освітньо-професійними програмами другого рівня вищої освіти для здобуття освітнього ступеню «магістр». Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центричне навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання тощо. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність тощо. Поєднання лекцій, практичних занять із розв’язанням ситуаційних завдань та використанням ділових ігор, тренінгів, що розвивають лідерські навички та уміння працювати в команді, консультації з викладачами, написання наукових статей.
Оцінювання	Поточне опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, звіти з практики, захист курсових робіт. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Державна атестація – захист випускної кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об’єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	ЗК 03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 04. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 06. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 09. Здатність працювати в команді. ЗК 10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності. ЗК 11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища. ЗК 12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності ЗК 14. Набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 01. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему. СК 02. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер. СК 03. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах. СК 04. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер. СК 05. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер. СК 06. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання. СК 07. Здатність проводити моніторинг природних процесів. СК 08. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати. СК 09. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності. СК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні їм процеси. СК 11. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні гідросфери та атмосфери Землі. СК 12. Здатність ідентифікувати гідрометеорологічні процеси та явища, об'єкти, їхні властивості. СК 13. Здатність проводити статистичну обробку даних спостережень за станом довкілля, володіти сучасними методами оцінювання і прогнозування стану гідрометеорологічних об'єктів довкілля. СК 14. Здатність виявляти і досліджувати антропогенні зміни у гідрометеорологічних процесах, об'єктах у польових та лабораторних умовах, документувати дані, звітувати про результати.

7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПР)	ПР 01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю. ПР 02. Використовувати усно і письмово професійну українську мову. ПР 03. Спілкуватися іноземною мовою за фахом. ПР 04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю. ПР 05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження. ПР 06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер. ПР 07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер. ПР 08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів. ПР 09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу. ПР 10. Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах. ПР 11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень. ПР 12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації. ПР 13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення. ПР 14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю. ПР 15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. ПР 16. Застосовувати у вирішенні професійних завдань базові знання з гідрологічних та метеорологічних дисциплін. ПР 17. Застосовувати у професійній діяльності загальні та спеціальні гідрологічні теоретичні моделі та практики. ПР 18. Демонструвати знання та розуміння природного різноманіття об'єктів гідросфери, масштабності їх вияву, дискретності та континуальності гідрологічних процесів. ПР 19. Застосовувати у вирішенні професійних завдань міжсекторального характеру знання основних тенденцій розвитку гідрометеорологічної науки і освіти. ПР 20. Виконувати обробку просторової гідрологічної інформації, гідрологічні розрахунки, прогнози з використанням ГІС-технологій. ПР 21. Володіти базовими методами і засобами глобального позиціонування і віддаленого спостереження для вирішення фахових завдань. ПР 22. Опанувати різні види та форми рухової активності задля ведення здорового способу життя.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Склад проектної групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю, відповідають Ліцензійним умовам провадження

	освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Обладнання та устаткування, необхідне для польових і камеральних досліджень гідрометеорологічних систем, технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери, сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з наук про Землю (гідрометеорології) у процесі навчання здобувача. Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт ЧНУ імені Юрія Федьковича, власний сайт факультету, сайт кафедри географії України та регіоналістики , необмежений доступ до Інтернет, друковані (фонди бібліотеки університету, репозитарій, фондовий матеріал кафедри та картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т. ч. і Центру електронного навчання ЧНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, розроблені силабуси.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та ЗВО.
Міжнародна кредитна мобільність	Угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1) на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та ЗВО країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачається.

1. Перелік компонент ОП

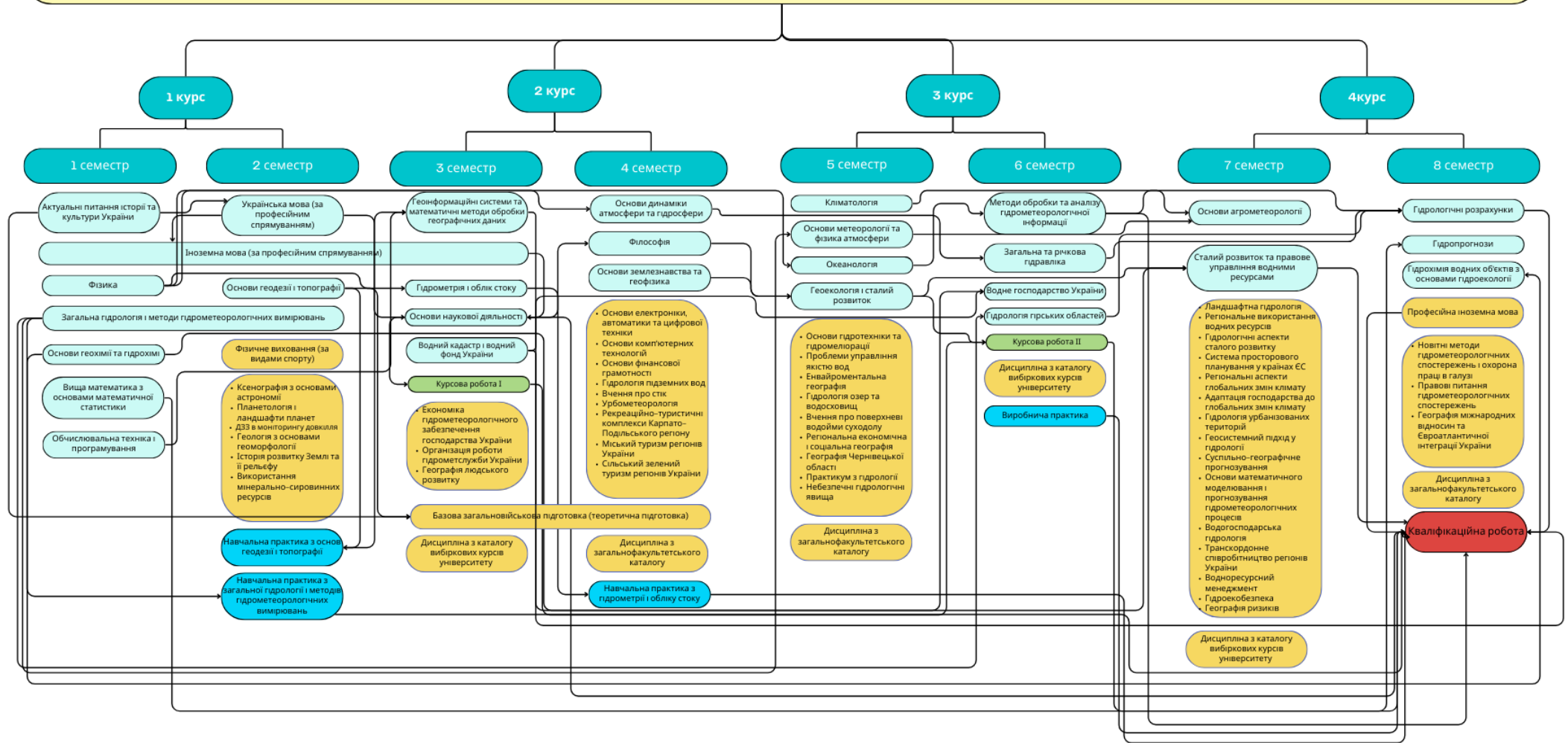
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Актуальні питання історії та культури України	3,0	іспит
ОК 2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3,0	іспит
ОК 3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6,0	залік, іспит
ОК 4	Вища математика з основами математичної статистики	4,0	іспит
ОК 5	Фізика	4,0	іспит
ОК 6	Основи геохімії та гідрохімії	6,0	іспит
ОК 7	Кліматологія	4,0	іспит
ОК 8	Основи геодезії і топографії	5,0	іспит
ОК 9	Загальна гідрологія і методи гідрометеорологічних вимірювань	12,0	залік, іспит
ОК 10	Основи динаміки атмосфери та гідросфери	6,0	іспит
ОК 11	Філософія	4,0	іспит
ОК 12	Основи метеорології та фізика атмосфери	5,0	іспит
ОК 13	Океанологія	4,0	залік
ОК 14	Методи обробки та аналізу гідрометеорологічної інформації	4,0	залік
ОК 15	Основи землезнавства та геофізика	3,0	іспит
ОК 16	Обчислювальна техніка і програмування	4,0	залік
ОК 17	Гідрометрія і облік стоку	5,0	іспит
ОК 18	Основи наукової діяльності	4,0	залік
ОК 19	Геоінформаційні системи та математичні методи обробки географічних даних	5,0	іспит
ОК 20	Водний кадастр і водний фонд України	4,0	залік
ОК 21	Загальна та річкова гідравліка	6,0	іспит
ОК 22	Основи агрометеорології	4,0	іспит
ОК 23	Гідрологічні розрахунки	6,0	іспит
ОК 24	Гідропрогнози	5,0	іспит
ОК 25	Гідрохімія водних об'єктів з основами гідроекології	6,0	іспит
ОК 26	Геоєкологія і сталий розвиток	5,0	іспит
ОК 27	Сталий розвиток та правове управління водними ресурсами	8,0	іспит
ОК 28	Водне господарство України	4,0	залік
ОК 29	Гідрологія гірських областей	4,0	іспит

ОК 30	Навчальна практика з основ геодезії і топографії	1,5	захист	
ОК 31	Навчальна практика з загальної гідрології і методів гідрометеорологічних вимірювань	4,5	захист	
ОК 32	Навчальна практика з гідрометрії і обліку стоку	6,0	захист	
ОК 33	Виробнича практика	6,0	захист	
ОК 34	Курсова робота I	3,0	захист	
ОК 35	Курсова робота II	3,0	захист	
ОК 36	Кваліфікаційна робота	4,0	захист	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		171,0 / 71,3 %		
Вибіркові компоненти ОП				
ВК 1	Дисципліна із загальноуніверситетського списку	3,0 (3 сем.) 3,0 (6 сем.) 3,0 (7 сем.)	залік, залік залік	
ВК 2	Дисципліна із каталогу загальнофакультетських навчальних дисциплін	3,0 (4 сем.) 3,0 (5 сем.) 3,0 (8 сем.)	залік, залік залік	
ВК 3	Фізичне виховання (за видами спорту)	3,0	залік	
ВК 4	Ксенографія з основами астрономії	3,0	залік	
ВК 5	Планетологія і ландшафти планет	3,0	залік	
	ДЗЗ в моніторингу довкілля	3,0	залік	
	Геологія з основами геоморфології	3,0	залік	
	Історія розвитку Землі та її рельєфу	3,0	залік	
	Використання мінерально-сировинних ресурсів	3,0	залік	
	ВК 6	Економіка гідрометеорологічного забезпечення господарства України	3,0	залік
ВК 6	Організація роботи гідрометслужби України	3,0	залік	
	Географія людського розвитку	3,0	залік	
	ВК 7	Основи електроніки, автоматики та цифрової техніки	3,0	залік
ВК 8	Основи комп'ютерних технологій	3,0	залік	
ВК 9	Основи фінансової грамотності	3,0	залік	
	Гідрологія підземних вод	3,0	залік	
	Вчення про стік	3,0	залік	
	Урбометеорологія	3,0	залік	
	Рекреаційно-туристичні комплекси Карпато-Подільського регіону	3,0	залік	
	Міський туризм регіонів України	3,0	залік	
	Сільський зелений туризм регіонів України	3,0	залік	
	ВК 10	Основи гідротехніки та гідромеліорації	3,0	залік

ВК 11 ВК 12	Проблеми управління якістю вод	3,0	залік
	Енвайроментальна географія	3,0	залік
	Гідрологія озер та водосховищ	3,0	залік
	Вчення про поверхневі водойми суходолу	3,0	залік
	Регіональна економічна і соціальна географія	3,0	залік
	Географія Чернівецької області	3,0	залік
	Практикум з гідрології	3,0	залік
	Небезпечні гідрологічні явища	3,0	залік
ВК 13 ВК 14 ВК 15 ВК 16 ВК 17	Ландшафтна гідрологія	3,0	залік
	Регіональне використання водних ресурсів	3,0	залік
	Гідрологічні аспекти сталого розвитку	3,0	залік
	Система просторового планування у країнах ЄС	3,0	залік
	Регіональні аспекти глобальних змін клімату	3,0	залік
	Гідрологія урбанізованих територій	3,0	залік
	Адаптація господарства до глобальних змін клімату	3,0	залік
	Суспільно-географічне прогнозування	3,0	залік
	Геосистемний підхід у гідрології	3,0	залік
	Основи математичного моделювання і прогнозування гідрометеорологічних процесів	3,0	залік
	Водогосподарська гідрологія	3,0	залік
	Транскордонне співробітництво регіонів України	3,0	залік
	Водноресурсний менеджмент	3,0	залік
	Гідроекобезпека	3,0	залік
	Географія ризиків	3,0	залік
ВК 18	Новітні методи гідрометеорологічних спостережень і охорона праці в галузі	3,0	залік
	Правові питання гідрометеорологічних спостережень	3,0	залік
	Географія міжнародних відносин та Євроатлантичної інтеграції України	3,0	залік
ВК 19	Професійна іноземна мова	3,0	залік
ВК 20	Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)*	3,0	залік
ВК 21	Військова підготовка*	29,0*	
Загальний обсяг вибірових компонент:		69,0 / 28,7%	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

2. Структурно-логічна схема

Структурно-логічна схема ОПП «Гідрометеорологія»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Гідрометеорологія» спеціальності 103 Науки про Землю проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з наук про Землю (Гідрометеорологія), освітня програма – «Гідрометеорологія».

Захист кваліфікаційної роботи бакалавра є підтвердженням програмних результатів навчання, за якими здобувач вищої освіти повинен: демонструвати знання та розуміння предметної області та професії; застосовувати у вирішенні професійних завдань базові знання з гідрометеорології; застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях; виконувати обробку просторової інформації з використанням ГІС-технологій; виконувати пошук та опрацювання різних джерел гідрометеорологічної інформації.

У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації та списування.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

[illegible]

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]